



HURRIYAT

MUSTAQIL GAZETA

2012-yil 17-oktabr, chorshanba * № 44 (796) * 1996-yil dekabrda chiqqan boshlagan * elektron manzil: info@uzhurriyat.uz * www.uzhurriyat.uz

АХБОРОТ ШИТОБИ

ёки ўзбек тилидаги аудиовизуал материалларнинг дунё медиа майдонига тарқатилишида интернетнинг ўрни



Ўзбекистонда тайёрланган аудиовизуал материалларнинг дунё медиа майдонига кенг тарқатилишида Mediabay.uz сайтининг ҳам муносиб ўрни борлигини алоҳида қайд этиш зарур.

⇒ 4-бет

“ОЛМОС САЙЁРА”

“55 Centi” номини олган мазкур планета Ердан 400 ёруғлик йили узоқликда жойлашган бўлиб, ҳамми Ерникига нисбатан икки баробар катта, 8 марта оғирдир. Энг қизиғи шундаки, гайриоддий сайёра юзаси сув ёки графит эмас, балки графит ва олма билан қопланган.



5-бет

“ПАТ-ПАТ” ТҲЙЛАР

Маълумки, инсон илғай оладиган энг паст товуш 10-15 дицибелга тенг. Икки киши ўтириб гаплашганда товуш 50 дицибелни ташкил қилоди. 60 дицибел ва ундан юқори хар қандай шовқин асаб ва эшитиш тизимини зўриқтиради.



⇒ 7-бет

ЧОРШАНБАДАН ЧОРШАНБАГАЧА

▽ 2012 йили — Мустақкам оила йили

* Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Озарбайжон Республикаси Президенти Илҳом Алиевнинг таклифига биноан шу йил 11-12 октябрь кунлари расмий ташриф билан Боку шаҳрида бўлди.

Олий даражадаги музокаралар чоғида ўзаро ҳамкорликнинг бугунги ҳолати, уни янада ривожлантириш истиқболлари, минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар бўйича фикр алмашилди. Ўзаро манфаатли ҳужжатлар имзоланди.

* 11 октябрь кuni Ўзбекистон Ҳакамлик судлари ассоциацияси томонидан “Арбитраж ва медиация ривожланишидаги ҳуқуқий муаммолар ва халқаро амалиёт” мавзuida халқаро илмий-амалий конференция ўтказилди. Унда ҳакамлик судларининг давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ҳамда халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлигини янги босқичга қўтариш, хорижий давлатларнинг бу борадаги илғор тажрибасини ўрганиш, ҳакамлик судьялигига захирадаги номзодларни қайта тайёрлаш масалалари муҳокама қилинди.

* Пойтахтимизда 10 октябрь кuni Ўзбекистон матбуоти II миллий форуми, кўргазмаси ҳамда “O'zbekinprint” “O'zupack”, шунингдек, “O'zreklama” халқаро кўргазмаси очилди.

Кўргазма Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси, Вазирлар Маҳкамаси, Ташқи ишлар вазирлиги, Матбуот ва ахборот агентлиги, Алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги, Электрон оммавий ахборот воситалари миллий ассоциацияси, Мустақил босма оммавий воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ҳамда бошқа қатор ташкилотлар ҳамкорлигида ўтказилди.



ОИЛА КЎРКИ — ТОТУВЛИКДА

Ҳаётнинг абадийлиги, авлодлар давомийлиги ва баркамоллигини таъминлайдиган, миллий урф-одатларимизни асраб-авайлаб, келгуси авлодларга етказадиган тарбия маскани — оиладир. Турмушдаги хотиржамлик ва ҳаловатни таъминлаш оила аъзоларининг ўз масъулиятини англаши ва бажаришига ҳам боғлиқ.

Бухоро шаҳар “Гулистон” маҳалласидаги Умид Фуломов оиласини ана шундай ибратли хонадон эгалари деб билишади. Озода ҳовли, саришта рўзғор, хуш хулқли фарзандлар уларнинг кўркидир. Оила бошлиғи Умид

Фуломов ёшлигидан миллий чолғу асбобларига меҳр қўйган. Айна пайтда Бухоро шаҳридаги 4-болалар мусиқа ва санъат мактаби жамоасига жонқуяр раҳбар. Хонадон бекаси Азима Фуломова эса вилоят болалар юкумли касалликлари шифохонасида

шифокор. Оилада камол топаётган Шаҳноза ва Миржон келажакда ота-онаси касбларини эгаллаб, юрт қорига ярайдиган инсонлар бўлиш ниятида.

Суратда: Умид Фуломов оиласи. Тоҳир ИСТАТОВ (ЎЗА) олган сурат



«Hurriyat» газетаси «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси самолётларида ҳам йўловчиларнинг доимий ҳамроҳи.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 20 йиллигига КОНСТИТУЦИЯ ВА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ

Ҳар қандай давлатнинг юзи, обрў-эътибори унинг Конституцияси ҳисобланади. Зотан, Конституция давлатни давлат, миллитни миллит сифатида дунёга танитадиган Қомусномадир.

Ислам КАРИМОВ

Халқимиз мустақилликнинг дастлабки давридандок демократик ҳуқуқий давлат ва эркин фуқаролик жамияти барпо этиш йўлини танлаб олди. Бу йўл Президентимиз тамонидан ишлаб чиқилди ва тараққиётнинг «ўзбек модели» номи билан ҳаётга татбиқ этилиб, жамиятимизнинг ҳуқуқий нормаларида қонуний ифодасини топди. Мустақиллик йилларида амалга оширилган ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий ислохотлар таҳлили Ўзбекистон тан-

фатида эътироф этилган эътиборга моликдир. Асосий Қонунимиз фуқаролик жамиятига хос ҳуқуқий давлат билан шахс ўртасидаги боғлиқлик ва ўзаро муносабатларни, уларнинг бир-бири олдидаги ҳуқуқ ва бурчларини аниқ белгилаб берган. Хусусан, Конституциянинг 19-моддасида таъкидланишича, фуқаро ва давлат бир-бирига нисбатан бўлган ҳуқуқ ва бурчлари билан ўзаро боғлиқдир. 20-моддада эса «Фуқаролар ўз ҳуқуқ ва эркинликларини рўёбга чиқаришда бошқа шахсларнинг, давлат ва жамиятнинг қонуний манфаатлари, ҳуқуқлари ва эркинликларига путур етказмасликлари шарт» деб кўрсатилган.

2

ОБУНА — 2013 Қадрли юртдошлар!

Азиз муштарийлар! «HURRIYAT» газетаси — маънавиятимизни янада бойитишда, ижтимоий фаоллигимизни оширишда, жамиятни демократлаштириш, халқимизнинг фаол фуқаролик позициясини шакллантириш йўлида замондошларимиз ҳамжихатлик билан бажарётган хайрли ишларнинг фаол тарғиботчисидир. 2013 йил учун обуна давом этмоқда. Сиз ҳам жамоатчиликдан четда қолманг. Обуна бўлинг!



«HURRIYAT» ГАЗЕТАСИ СИЗНИНГ ДОИМИЙ ҲАМРОҲИНИНГ БЎЛИШИГА ИШОНАМИЗ

Эслатиб ўтамиз: «HURRIYAT» нинг нашр индекси — 233

Ифтихор

ЭЛ-ЮРТ ХИЗМАТИДА БЎЛИШ — УЛУФ МАҚСАД

Иигирма бир ёш — бу айна балоғат ёши. Катта ҳаёт оstonасига илк қадам қўйиладиган палла. Ёшлик ифори барқ уриб турган нафқирон вужуд, бутун борлигидан куч ёғилиб турган, аҳди қатъий, қадами шахдам йигитнинг ёши бу. Шақлан ўхшашлик, бироқ инсон умрининг йигирма бир баҳори билан мустақил Ватанинг йигирма бир ёши мазмунан мос эмас. Зотан, инсон боласи бу палла энди-энди катта ишларга бел боғлаб, улғу мақсадларга шайланади. Ватан эса тарихан мана шу қисқа вақт мобайнида мазмунан асрга татиғулик натижаларни қўлга киритиб улғурди.

Биргина бунёдкорлик ишларига разм солинг. Бугун Тошкенти азимда бир хайратли бино бунёд этилса, эртаси кuni қадим Қашқадарёда, кейинги кuni водий гавҳари — Андижонда. Ахир, бунёдкорлик бизнинг қонимизда бор-да. Соҳибқирон бобомиз бундан етти аср муқаддам кўркам ва салобатли бинолар қурдириб бу-

тун дунёни лол қолдирган эди. Юртимизнинг турли ҳудудларида қад ростлаган маданий-маиший бинолар, спорт иншоотлари, тамоман янгидан барпо этилган мактаб, коллеж ва лицейлар, ишлаб чиқариш корхоналари, қайтадан қад ростлаган қадамжолар — буларнинг барисини айтиб адоғига,

санаб санафига етиб бўлмайди.

Мен тоғли Дехқонobod туманида туғилиб, ўсганман. Юртдошларимнинг йўл азобидан азият чекиб келганларига кўп бор гувоҳ бўлганман. Бугун-чи, бугун мутлақо ўзгача манзара. «Аср муъжизаси» номини олган «Тошгузар — Бойсу — Кумқўрган» темир йўлининг қурилиши ва бу йўл Дехқонobodнинг қоқ белидан ўтгани миллионлаб ватандошларимизнинг оғирини енгил, узогини яқин қилди. Қадим Дехқонobodнинг баланд-баланд қир-адирларидаги бир-биридан гўзал темир йўл станциялари кўзни қувонтиради.

Қолаверса, Дехқонobod иқтисодий жиҳатдан қоқ худуд. аҳолисининг турмуш тарзи ҳаминқадар эди. Ҳозир бу ҳолат тамоман ўзгарган.

2

ОНА ТИЛИМ – ЖОНУ ДИЛИМ

Дунё олдидаги дунё

Она тилимиз ниҳоятда гўзал, ниҳоятда нафис. Унда ҳар қандай фикрни, мақсадни шунчаки ифода...

Бу тил ўзбек оиласида шунчаки кундалик муомала воситасигина эмас, ўзаро ишонч, эҳтиром, ҳурмат ва эътибор, олижаноблик мезони ҳамдир...

Бу тилда лутф айлаган Мусо Хоразий, Абу Райҳон Беруний нафақат араб дунёси, балки ер юзи аҳли учун бетимсол кашфиётларни амалга оширган.

шунчалик улуғвор жаранглари-ди?!

Бу тил — эзгулик тимсоли. У яхшилиқни ёр этиш учун яратилган. Улуғ бобокалонимиз Хўжа Аҳрори Валий ҳазратлари уч тахт соҳибларини урушдан тўхатиб, қанчадан-қанча инсонларнинг жонини омон сақлаб қолди.

Ҳазрат Алишер Навоийдан ўқиймиз: «Инсонни сўз айлади жудо беқарор Зулайхо исмидан. Мажнун ишқида йиғлаган Лайли отидан — сизга бошимдаги сочларимнинг туқларича беҳад салом».

Ҳазрат Алишер Навоий инсонийлиқнинг улуғлаб, жаҳонни ҳайратга солган. Бу тилда роман ёзган Абдулла Қодирий орадан юз йил ўтса ҳамки, ўрнини бировга бўшатиши йўқ.

Бу тил шундай чиройли ва қудратлики, шунинг учун ҳам у улма-ди, 1989 йилнинг 21 октябрида қайта қад ростлади.

Тарих бу санани ҳеч қачон унутмайди. Орадан юз йиллар, минг йиллар ўтар, Вамбери таъбири билан айтганда, «Ўзбек ҳозирги замонга қаламчи». Демак, унинг тили ҳам ўзи билан мангу яшайди.

Маълумотларга қараганда, ер юзюда беш мингдан кўпроқ тил бор.

25 ОКТАБРЬ – ИЧКИ ИШЛАР ИДОРАЛАРИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

«Шараф деган сўзга шон берган ҳам сиз»

Субҳидамда «ойнаи жаҳон» мурватини бурадим. Хориждан лавҳалар берилаётган экан. АҚШнинг қайси бир штатида сув тошқини, яна қайси бир давлатда норозилик намойишлари...

Дарҳақиқат, тинчлик — дунёдаги энг қадри ва муқаддас калом. Халқимиз бу сўзнинг мазмун-моҳиятини, қадр-қимматини яхши англайди.

Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритган дастлабки кунлардан бошлаб жамиятимизда барқарорликни таъминлаш, фуқароларимизнинг тинчлиги ва осойишталигини асраш ҳал қилувчи вазифалардан бирига айланди.



Зарур алоқа воситалари билан таъминланган хизмат самарадорлиги ортишида муҳим омил бўлмоқда. Вазирлик раҳбарияти томонидан ички ишлар идоралари ходимларининг миллий руҳда, маънавий қадриятлар асосида тарбиялаш тизимини яратиш ва шакллантириш мақсадида Шахсий таркиб билан ишлаш хизмати таркибидан тарбиявий ишлар бошқармаси, жойларда эса бўлим ва бўлиналари ташкил этилди.

МУЛОҲАЗА

Мен ҳали ўқувчиман. Устозларим ёрдамида инглиз ва рус тилларини пухта ўрганишга ҳаракат қилаялман. Бундан ташқари, интернет орқали хорижда боғча ёшдаги болаларга тил ўргатиш тажрибаси билан танишиб, шу асосда кичик тадқиқотлар олиб борялман.

Тил ўрганиш ва миллий қадриятлар

Билишимча, хорижда, айниқса, ривожланган мамлакатларда болаларга тил ўргатиш соҳасида турли услублар қўлланилади. Хусусан, бу борада фан ва техниканинг сўнгги имкониятларидан унумли фойдаланилади.

Биламизки, Фарбнинг тарбия мезонлари бизникидан фарқ қилади. Тил ўргатишда эса, истиқомимиз-йўқми, ўша мезонларга таянилади. Масалан, рус тилида фарзандлар ота-онасига, яқин қариндошларига сен деб мурожаат қилади.

Сарвиноз АБДУЖАЛИЛОВА, Янгир шаҳридаги ижтимоий фаъларни ҳуқуқ улаштиришга мослаштирилган мактаб-интернат ўқувчиси

ТААЖЖУБ

МАЪН КИЛИНАДИ

- 1. Нур билан расмга тушириш, чунки баллиқлар кур булиб қолади. 2. Озик овқат билан кириш (музжаймок, жухори ва бошқалар).



Ҳайвонот боғидаги «ДОГ»лар

Кўчалардаги реклама, ёриқлардаги кичик-кичик (аммо қўпол!) имловий хатоларни кўравериш кўзимизни юмишга ҳам одатланиб қолдик. Наридан уларни тайёрлаб, пешонамизга қўйиб қўйганларни «самодислар» деб ўтиб кетамиз.

Яқинда Тошкент ҳайвонот боғида бўлдим. «Аквариум» бўлимига кириб, бу ерда ўзбек тилини биладиганлар ишламаса керак, деган хулосага келдим.

Буни ўқиган одам шу жумлаларни ёзган кимсани учратса, «нима бало, тилингда чечак чиққанми?», деган бўлади. Она тилимизга бундай эътиборсизлиқни компьютерлар юртимизга «Энди-Энди» кириб келган даврларда тушуна бўларди.

Хайвонот боғининг «Террариум» бўлимида эса ҳайвонларга 3 тилда таснифлар берилибди. Афсуски, тошбақа ва илонлар маконини обдон кузатган, бу ердаги ёзувларда ҳам имловий хатолар «керагина» борлигига гувоҳ бўлдим.

Хаммасидан қизиғи, олданда экан. Буғулар турадиган қафас тепасига катта харфлар билан «Эҳтиёт бўлинг, тажовузкор ҳайвон!» деб ёзиб қўйибди. Ё, тавба! Буғулар ҳам иртқич ҳайвонми? Тўғри, шох борлигини ҳисобга олсак, у шохлаши, сузиши мумкин.

Мақолага нукта қўйдим-у, барибир кўнглим тинчимайди. Ҳайвонот боғида хизмат қиладиган мутасаддилар ўз ишларига шундай беэътибор қарар экан-да, деган тушунча устунлик қилаверди.

Фозил ЖАББОРОВ, «Hurriyat» муҳбири

Advertisement for 'Chiqish' magazine. Text: Посторонним вход строго воспрещен! Бегоналарга кириш қаятиян ман этилади! ИЛТИМОС, ОЙНАГА КУЛ БИЛАН ТЕГМАН

